

اندام‌های طبیعی جنین – ارزیابی در سونوگرافی سه‌ماهه دوم سری اطلاعات برای بیماران – آنچه باید بدانید، آنچه باید پرسید.

سونوگرافی طبیعی اندام‌های جنین چیست؟

مشاهده اندام‌های جنین بخش مهمی از بررسی کامل جنین است و بهترین زمان برای انجام آن پایان سه‌ماهه اول، اوایل سه‌ماهه دوم، یا هنگام سونوگرافی آناتومی جنین در هفته‌های ۱۸ تا ۲۰ بارداری است. در سنین بالاتر بارداری، بررسی اندام‌های جنین کمتر قابل اعتماد است، زیرا سایه سایر قسمت‌های بدن جنین، وضعیت قرارگیری جنین، بسته بودن دست‌ها، و کاهش مقدار مایع آمنیوتیک نسبت به اندازه جنین، از جمله عواملی هستند که مشاهده بهینه در سونوگرافی را دشوار می‌کنند و ممکن است باعث ناقص ماندن بررسی شوند.

بررسی استاندارد سه‌ماهه اول شامل مشاهده وجود اندام‌ها است، در صورتی که اندازه جنین برای مشاهده مناسب باشد. زمان مناسب برای بررسی اندام‌های جنین بین هفته‌های ۱۱ تا ۱۴ بارداری، در نخستین ارزیابی آناتومی جنین است. این بررسی می‌تواند از طریق سونوگرافی شکمی یا واژینال انجام شود. در این سن بارداری و همچنین در سونوگرافی آناتومی هفته‌های ۱۸ تا ۲۰، وجود هر بخش استخوانی اندام‌های فوقانی و تحتانی و همچنین وجود و وضعیت طبیعی دو دست و دو پا باید بررسی شود. با این حال، شمارش انگشتان دست یا پا بخشی از بررسی روتین سونوگرافی جنین نیست. اگر دست جنین به‌طور مداوم بسته باشد، وجود انگشت اضافی (پلی‌داکتیلی) ممکن است دشوار باشد و تشخیص داده نشود.

حرکات اندام‌های جنین

حرکات اندام‌های جنین از هفته ۹ بارداری قابل تشخیص هستند و حرکات ظریف‌تر اندام‌ها پس از هفته‌های ۱۱ تا ۱۲ آغاز می‌شوند. همچنین مشاهده حرکات طبیعی «پرشی» در پایان سه‌ماهه اول کاملاً شایع است. در این مرحله از بارداری معمولاً دست‌های باز و حرکات انتخابی قسمت‌های انتهایی اندام‌ها بدون تلاش زیاد دیده می‌شود. با پیشرفت بارداری، دست‌ها در حالت استراحت بسته می‌شوند و بررسی انگشتان دشوارتر می‌شود. وضعیت غیرطبیعی یا محدودیت غیرمعمول و یا فقدان مداوم حرکات جنین ممکن است نشان‌دهنده بیماری‌های غیرطبیعی همراه با سفتی مفصل (خشکی مفصل) باشد. اگرچه فقدان یا کاهش موقت حرکات جنین هنگام سونوگرافی در سه‌ماهه سوم اهمیت پیش‌آگهی دارد، اما در سونوگرافی روتین سه‌ماهه دوم به‌عنوان عامل خطر در نظر گرفته نمی‌شود.

ناهنجاری‌های اندام جنین چیست؟

ناهنجاری‌های اندام جنین گروه پیچیده‌ای از ناهنجاری‌های مادرزادی هستند که می‌توانند از بسیار خفیف تا شدید متغیر باشند. اگر در بررسی سونوگرافی ناهنجاری‌ای در اندام‌های جنین شما مشاهده شود، سونوگرافیک یا پزشک نتایج سونوگرافی را برای شما توضیح خواهد داد. ناهنجاری اندام جنین می‌تواند اهمیت تشخیصی و پیش‌آگهی مهمی داشته باشد و ممکن است نشانه‌ای از ناهنجاری‌های کروموزومی، سندرم‌های ژنتیکی، تغییر شکل‌های استخوانی یا بدشکلی‌ها باشد. تشخیص افتراقی این اختلالات پیش از تولد، به‌ویژه در بارداری‌های پیشرفته، چالش‌برانگیز است و برای رسیدن به تشخیص صحیح به آزمایش‌های پیشرفته ژنتیک مولکولی نیاز دارد. علاوه بر این، برخی دیسپلازی‌های اسکلتی که اندام‌ها

اندام‌های طبیعی جنین – ارزیابی در سونوگرافی سه‌ماهه دوم
سری اطلاعات برای بیماران – آنچه باید بدانید، آنچه باید پرسید.

را درگیر می‌کنند ممکن است در طول زندگی تغییر یابند و همین موضوع تشخیص آن‌ها را در دوران جنینی با سونوگرافی دشوار یا حتی غیرممکن می‌کند.

آیا سونوگرافی سه‌بعدی (3D) برای بررسی طبیعی اندام‌های جنین ضروری است؟
اگرچه سونوگرافی سه‌بعدی می‌تواند برای نمایش بهتر ویژگی‌های یک نقص آناتومیک یا رابطه فضایی بین بخش‌های مختلف آناتومیک، شمارش انگشتان، یا نمایش واضح‌تر یک ناهنجاری مفید باشد، اما الزامی نیست، زیرا ناهنجاری‌ها معمولاً با سونوگرافی دوبعدی نیز قابل تشخیص و نمایش مناسب هستند. همچنین سیستم‌های تصویربرداری سه‌بعدی محدودیت‌هایی دارند و با همان مشکلات و محدودیت‌هایی مواجه‌اند که سونوگرافی دوبعدی و سونوگرافی به‌طور کلی با آن روبرو هستند، از جمله شرایط نامناسب بدن مادر، کاهش مایع آمنیوتیک، و سن بالای بارداری.

چه سؤال‌های دیگری باید پرسیم؟

- آیا تمام اندام‌های جنین مشاهده شدند و طبیعی به نظر می‌رسند؟
- آیا اندازه آن‌ها برای این مرحله از بارداری طبیعی است؟
- آیا حرکات اندام‌های جنین برای این مرحله از بارداری مناسب هستند؟
- در صورت وجود ناهنجاری اندام چه آزمایش‌های بیشتری باید انجام دهم؟
- آیا می‌توانم پیش از زایمان با متخصصانی که پس از تولد از نوزادم مراقبت خواهند کرد مشاوره داشته باشم؟

سلب مسئولیت

محتوای این بروشور/وبسایت صرفاً برای اطلاع‌رسانی عمومی ارائه شده است و نباید به‌عنوان جایگزین توصیه پزشکی تخصصی در نظر گرفته شود. پیش از انجام یا خودداری از هر اقدامی بر اساس این اطلاعات، لازم است مشاوره پزشکی حرفه‌ای متناسب با شرایط فردی خود دریافت کنید. اگرچه تلاش شده اطلاعات به‌روز باشد، هیچ‌گونه تضمینی در مورد دقت، کامل بودن یا به‌روز بودن محتوا ارائه نمی‌شود.

مترجم و ویراستار:

دکتر سولماز پیری: پریناتولوژیست، سفیر ایزوگ در خاورمیانه و شمال آفریقا و عضو کمیته‌های بیسیک ترینینگ و ایزوگ

آخرین به‌روزرسانی: نوامبر ۲۰۲۲